

numer 30 NARODZENIE PAŃSKIE 2019 r.

600 lat temu do Gdańska przybyli franciszkanie

JUBILEUSZ 600-lecia
PRZYBYCIA
FRANCISZKANÓW
DO GDAŃSKA

Dokładnie 9 października 1419 r. papież Marcin V przebywający wówczas we Florencji wydał bullę, na mocy której bracia mniejsi św. Franciszka z Asyżu mogli osiedlić się w Gdańsku. Dokument wydano na wyraźną prośbę rady miasta i samych mieszkańców grodu nad Motławą. Sławomir Zonenberg, udowadnia¹, że było to ściśle powiązane z sytuacją polityczną państwa krzyżackiego na początku XV wieku. Zawarty 7 X 1414 r., a potem przedłużany rozejm w Brodnicy między zakonem niemieckim a państwem polskim miał się zakończyć dokładnie 13 VII 1419 r. Obie strony ponownie przygotowywały się do działań wojennych. Jednakże krzyżacy znajdowali się wówczas w zdecydowanie gorszym położeniu militarnym, a także dyplomatycznym. Zapewne stąd wielki mistrz Michael Kűchmeister von Sternberg (1413–1422) wysłał, wraz z mieszczanami i radą miejską Gdańska jeszcze przed październikiem 1419 r., list do papieża Marcina V (1417–1431), w którym informowali o pragnieniu założenia w Gdańsku (lub w niedalekiej odległości od miasta) klasztoru braci mniejszych. Jak podkreśla Zonenberg fundacja klasztoru franciszkanów w Gdańsku była najpierw aktem pobożności w celu wyjednania pomocy Bożej, po tym jak wielki mistrz w porozumieniu z biskupami pruskimi zarządził już rozmaite pobożne czyny dla zażegnania wznowienia wojny. Wydaje się też oczywiste, w świetle treści listu skierowanego do Marcina V, że ta pobożna fundacja miała służyć również praktycznym celom, tj. zaskarbić krzyżakom, znajdującym się w trudnej sytuacji politycznej, sympatię i poparcie stolicy apostołskiej.

Pokój i Dobro!

KLASZTOR FRANCISZKANÓW

Franciszkanie
(OFMConv.)

ul. Świętej Trójcy 4
80-822 GDAŃSK

tel. 58 320 79 80

www.gdansk.franciszkanie.pl

www.franciszkanie.pl

TYTUŁ Kościołów: Świętej Trójcy i Świętej Anny

TYTUŁ Klasztoru: Świętej Trójcy

**SERDECZNIE ZAPRASZAMY
DO WSPÓLNEJ MODLITWY:**

Msze Św. w niedziele i uroczystości

7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 18.00

19.15 (akademicka od X do VI)

Msze Św. w dni powszednie

12.00, 18.00

W każdą środę zapraszamy do wspólnej modlitwy z Matką Bożą Miłosierdzia:

15.00 wystawienie Najśw. Sakramentu, koronka
do Bożego Miłosierdzia, 17.30 Różaniec

18.00 Msza św. Nowennowa w intencjach poleconych
wcześniej w zakrystii, po Mszy św. modlitwy nowennowe
do MB Miłosierdzia,

20.45 Komplet (modlitwa wieczorna Kościoła)

21.00 Apel Jasnogórski.

Grupy działające przy naszym środku duszpasterskim:

Franciszkański Zakon Świeckich (FzŚ)

odpowiedzialny o. Marek Kiedrowicz

Spotkania odbywają się w drugą niedzielę miesiąca po Mszy Św.
o godz. 10.30 i we wszystkie poniedziałki na Mszy Św. o godz. 18.00

Rycerstwo Niepokalanej MI

odpowiedzialny o. Marek Dopieralski
Spotkania odbywają się w trzecią niedzielę miesiąca po Mszy Św.
o godz. 10.30 i pierwszą sobotę miesiąca na czuwaniu o godz. 18.00

Duszpasterstwo Akademickie

odpowiedzialny o. Robert Zbierański
W niedzielę Eucharystia o godz. 19.15, ponadto w każdy piątek
o godz. 19.00 - katecheza i spotkanie w salce.

Żywy Różaniec

odpowiedzialny o. Marek Dopieralski
Spotkania odbywają się w pierwszą niedzielę miesiąca
po Mszy Św. o godz. 10.30

Wspólnota Rodzin „Źródło Życia”

odpowiedzialny o. Tomasz Jank
Spotkania całej wspólnoty odbywają się w czwartą niedzielę miesiąca.

Wspólnota Nowej Ewangelizacji „Kana”

odpowiedzialny o. Marek Kiedrowicz
Spotkania odbywają się w każdy czwartek o godz. 19.00

Przyjmujemy na tzw. Msze św. gregoriańskie za zmarłych odprawiane
bez przerwy przez 30 dni. Intencje mszalne można zamawiać
przed i po każdej Mszy Św.

Konto na renowację Kościoła Świętej Trójcy:

10 1240 1268 1111 0000 1542 5283

Gazeta Franciszkańska

Przygotowali:
o. Tomasz Jank
Izabela Skrzypczak-Wyłęzek

Wydawca:
Klasztor OO. Franciszkanów
Gdańsk

Adres:
ul. Św. Trójcy 4, 80-822 Gdańsk
numer dostępny na stronie klasztoru:
www.gdansk.franciszkanie.pl

Druk:
Plus Print
tel. 58 309 93 51
www.plusprint.pl

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

Z KRONIKI

A.D. 2019

Od ukazania się nr 29 (Uroczystość Trójcy
Świętej 2019)

14-16 VI – kolejna edycja Festiwalu ORGANy
PLUS+ przygotowanego i kierowanego
przez Andrzeja Mikołaja Szadejkę.

16 VI – Odpust Świętej Trójcy. Po zakończo-
nych ceremoniach liturgicznych jak co roku
na dziedzińcu odbył się festyn. Był bigos
franciszkański, ciasto, kawa i herbata, chleb ze
smalcem. Pojawił się nowy numer „Gazety
Franciszkańskiej” oraz pierniki świętotrójco-
we. Można było zwiedzać z profesjonalnym
przewodnikiem poddasza naszego kościoła
Świętej Trójcy. Były także książki za złotówkę
i wiele innych atrakcji, a co najważniejsze
kolejny raz byliśmy z sobą razem...

20 VI – wspólne z kościołem parafialnym
uroczystości ku czci Bożego Ciała. W tym
roku procesja eucharystyczna wyruszyła na
ulicę Starego Przedmieścia z kościoła
św. Piotra i Pawła.

20 VI – rektor kościoła i gwardian klasztoru
Świętej Trójcy o. Tomasz Jank decyzją ks.
Arcybiskupa został mianowany wikariuszem
biskupim ds. zakonnych w Archidiecezji
Gdańskiej.

24 VI – w kaplicy Świętej Anny uroczyste
obchodziliśmy imieniny dotychczasowego
prowincjała o. Jana Maciejowskiego, który
decyzją kapituły generalnej w Asyżu w maju
br. został wybrany Wikariuszem generalnym
Zakonu Franciszkanów. Wśród kilku-
dziesięciu kapłanów pojawili się m.in.
o. Marian Gołąb – prowincjał prowincji
krakowskiej i o. Wiesław Pyzio – prowincjał
prowincji warszawskiej. Razem z o. Janem
ucztiliśmy też wcześniejszych solenizantów
o. Grzegorza Kordka sekretarza prowincji oraz
o. Leszka Łuczkanina ekonomę prowincji.

28 VI – w kaplicy Świętej Anny kolejny już
raz namaszczyliśmy ikony, które powstały
w szkole pisania ikon prowadzonej przez
Monikę Wilkońską. Zostało poświęconych
kilkadziesiąt pięknie pisanych ikon.

26 VII – tzw. Mały Odpust – Uroczystość
Świętej Anny – związany z naszym małym
kościółem. Na Mszę św. o godz. 18.00
kolejny raz przybyły Anny i Hanny. Było
tradycyjne już wspólne zdjęcie i poczęstunek
na dziedzińcu.

30 VII-04 VIII – Wspólnota Rodzin „Źródło
Życia” wraz z o. Tomaszem przeżywała
wakacyjne rekolekcje w miejscowości
Przewóz nad jeziorem Raduńskim Górnym.
W tym roku podstawą rozważań rekolekcyj-
nych była księga proroka Izajasza.

02 VIII - w kościele Świętej Trójcy odbył się
kolejny koncert zorganizowany przez Polską
Filharmonię Bałtycką w ramach cyklu
*Koncerty kameralne w najpiękniejszych zabytkowych
wnętrzach Gdańska z historycznymi prelekcjami.*
W tym roku wystąpił znakomity zespół
trębaczy *Tubicinators Gedanensis* w składzie:
Paweł Hulisz, Piotr Kowalkowski, Emil
Miszcz, Wojciech Brzozowski i Paweł
Szewczyk.

01 IX - decyzją wyższego przełożonego naszej
prowincji zakonnej o. Bogusław Brzozowski
został przeniesiony do klasztoru w Gdyni.
Z serca dziękujemy o. Bogusławowi za kilku-
letnią posługę duszpasterską przy naszym
kościółce. Również z dniem 1 września do
naszego klasztoru w Gdańsku przyszedł
z Kwidzyna o. Marek Dopieralski.

07 IX – na Mszy św. o godz. 12.00 w kościele
Świętej Trójcy członkowie Towarzystwa
Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej
obchodzili 30-lecie powstania swojej
organizacji.

03 X – jak co roku przeżywamy uroczysty
Transitus. Tym razem przygotowany przez
o. Marka Kiedrowicza. Śpiew animowała
schola z naszego duszpasterstwa akade-
mickiego. Nabożeństwem tym rozpo-
częliśmy też obchody 600-lecia przybycia
franciszkanów do Gdańska.

KLASZTORNEJ

04 X – Uroczystość Św. Ojca Franciszka z Asyżu. Na Mszy św. o godz. 12.00 kolejny raz wręczaliśmy stypendia Św. Franciszka. W tym roku wyróżnienia otrzymało pięciu uczniów Szkoły Podstawowej nr 67 w Gdańsku. Na stypendia zostały przeznaczone, tak jak w poprzednich latach, ofiary złożone w naszym kościele podczas jałmużny postnej w Wielki Czwartek. Tego samego dnia Mszy św. o godz. 18.00 przewodniczył przeor gdańskich dominikanów o. Michał Osek. Msze św. celebrowaliśmy w Prezbiterium kościoła Świętej Trójcy przy ołtarzu Św. Franciszka.

04-13 X – kolejna edycja festiwalu muzycznego prowadzonego przez Andrzeja Mikołaja Szadejkę ORGANyPLUS+.

09 X – 600 lat temu (9 października 1419 r.) papież Marcin V we Florencji wydał bullę, na podstawie której franciszkanie mogli osiedlić się w Gdańsku. O godz. 19.00 w Prezbiterium odprawiliśmy uroczyste nabożeństwo, podczas którego tekst papieskiej bulli został odczytany po łacinie i w przekładzie polskim. Zaśpiewaliśmy też przy biciu dzwonów dziękczynne TE DEUM.

12 X – w naszym kościele i klasztorze miało miejsce tzw. Święto Prowincji z okazji 600-lecia przybycia franciszkanów do Gdańska. W spotkaniu wzięło udział prawie stu naszych braci z kraju i z zagranicy (w tym przedstawiciele najwyższych władz zakonu z Rzymu).

13 X – uroczystej Mszy św. dziękczynnej o godz. 12.00 z okazji 600-lecia przybycia franciszkanów przewodniczył Metropolita Gdański Arcybiskup Sławoj Leszek Głódź. Na uroczystość przybyło wielu znamienitych Gości, Przyjaciół i Wiernych.

25 X – zakończyły się prace konserwatorsko-remontowe prowadzone przy szczytce Prezbiterium kościoła Świętej Trójcy. (zdj. poniżej)

07-15 XI – przeżywaliśmy wraz z wiernymi nowennę, czyli Opieki do Matki Bożej Miłosierdzia.

09-11 XI – o. Marek Dopieralski z grupą 45 osób odbył pielgrzymkę do Ostrej Bramy w Wilnie.

16 XI – Uroczystość Matki Bożej Miłosierdzia. Mszy św. o godz. 12.00 przewodniczył ks. Janusz Łuczak pallotyn. Natomiast głównej Mszy św. odpustowej o godz. 18.00 przewodniczył ks. biskup Zbigniew Zieliński. Przed Mszą św. o godz. 17.00 odśpiewaliśmy *Akatyst* – starożytny hymn ku czci Najświętszej Maryi Panny.

14 XI – zakończyły się prace budowlano-konserwatorskie przy dużym oknie w południowej ścianie prezbiterium.

07 XII – w kaplicy Świętej Anny odbyła się całodzienna adoracja Najświętszego Sakramentu w ramach czuwań parafialnych w archidiecezji gdańskiej. Każdego dnia w innej parafii archidiecezji odbywa się całodzienna adoracja. Na prośbę ks. proboszcza Cezarego Annusewicza tym razem adoracja wiernych z parafii Św. Piotra i Pawła odbyła się w naszym kościele.

TRANSIUS

Każdego roku 3 października po zapadnięciu zmroku przeżywamy uroczysty Transitus – wspomnienie chwalebnej śmierci Świętego Naszego Ojca Franciszka. Tym razem nabożeństwo przygotował o. Marek Kiedrowicz. Śpiew animowała schola z naszego duszpasterstwa akademickiego. Tym niezwykle pięknym i wzruszającym franciszkańskim nabożeństwem rozpoczęliśmy obchody 600-lecia przybycia franciszkanów do Gdańska.

1419 - 9 października - 2019

9 października 1419 roku papież Marcin V ogłosił we Florencji bullę, na mocy której franciszkanie mogli się osiedlić w Gdańsku. Dokładnie w 600 lat od tego wydarzenia w prezbiterium kościoła Świętej Trójcy (w najstarszej części kościoła) nastąpiło uroczyste odczytanie tekstu bulli w języku łacińskim i następnie w przekładzie polskim. Łaciński tekst bulli odczytał dr Grzegorz Kotłowski. Natomiast przekład polski uroczystie przeczytał sekretarz prowincji o. Grzegorz Kordek. Po wysłuchaniu bulli zabrzmiało uroczyste TE DEUM LAUDAMUS - oczywiście przy biciu w dzwony! Nie zabrakło też wzruszającej litanii do wszystkich świętych zakonu franciszkańskiego z prośbą o ich wstawiennictwo w dalszej posłudze gdańskich franciszkanów.

Bulla papieża Marcina V, na podstawie której franciszkanie otrzymali zgodę na założenie klasztoru w Gdańsku

Umiłowanym synom – generałowi i braciom zakonu franciszkańskiego

Niedawno przedstawiona nam z waszej strony prośba zawierała [wiadomość], że wszyscy umiłowani mieszkańcy Gdańska z diecezji włocławskiej, żywiąc wobec was, waszego stanu i waszej pobożności wyjątkowe uczucie oddania i starając się, by przez krzewienie tego rodzaju pobożności oraz przez wasze ręce zgromadzić swoje skarby w niebiosach, z pobożną hojnością postanowili podarować wam na użytek wasz albo innych braci waszego zakonu oraz na [waszą] siedzibę pewne miejsce we wspomnianym mieście albo obok niego – tak jak uznają, że będzie to bardziej pożyteczne – na którym to miejscu, dzięki napływającej pomocy i ofiarom ich i innych wyznawców Chrystusa, pragniecie wznieść i zbudować dom z kościołem, cmentarzem, dzwonnica, dzwonem, ogrodami, sadami i innymi budynkami koniecznymi do tego rodzaju używania i zasiedlenia, jeśli względem tego zostaną wam udzielone opieka i poparcie stolicy apostolskiej. Dlatego itd. My więc, życząc sobie ciągłego wzrostu takiej pobożności i przychylając się do tej prośby, całkowitą i nieograniczoną zgodę powagą apostolską

wam przyznajemy – byleby tylko jakiś konwent wspomnianego zakonu nie istniał obok w odległości mniejszej niż jeden dzień drogi – by owo miejsce przyjąć i w nim na rzeczony użytek oraz siedzibę dom z kościołem, cmentarzem, dzwonnica, dzwonem, ogrodami, sadami i innymi budynkami wznieść i zbudować ... jak wcześniej przedstawiono. A ponadto, braciom tegoż zakonu, którym w owym domu, jaki ma zostać zbudowany, przyjdzie przebywać przez jakiś czas albo pozostać na stałe, tą samą powagą apostolską zarówno zezwalamy, jaki i łaskawie przyznajemy, aby bez przeszkód i zgodnie z prawem mogli używać i cieszyć się wszystkimi przywilejami, odpustami, swobodami i łaskami, rzeczonemu zakonowi i innym jego domom przez wspomnianą stolicę [apostolską] albo [jeszcze] innymi w jakiś sposób przyznanymi, o ile nie sprzeciwiają się [temu] zarówno [postanowienia] św. pamięci papieża Bonifacego VIII, jak i nie istnieją jakieś inne przeszkody, przy zachowaniu jednak zawsze we wszystkim prawa kościoła parafialnego i jakiegokolwiek innego.

Wydano we Florencji, siódmego dnia przed idami październikowymi w drugim roku [pontyfikatu papieża Marcina V] (tj. 9 października 1419 roku).

Thum. z łaciny Grzegorz Kotłowski

Bulla papieża Marcina V,
na podstawie której franciszkanie
otrzymali zgodę na założenie klasztoru w Gdańsku

Umiłowanym synom – generałowi i braciom
zakonu franciszkańskiego

przedstawiona nam z waszej strony prośba zawierała [wiadomość], że wszyscy umiłowani mieszkańcy Gdańska z diecezji włocławskiej, żywiąc wobec was, waszego stanu i waszej pobożności wyjątkowe uczucie oddania i starając się, by przez krzewienie tego rodzaju pobożności oraz przez wasze ręce zgromadzić swoje skarby w niebiosach, z pobożną hojnością postanowili podarować wam na użytek wasz albo innych braci waszego zakonu oraz na [waszą] siedzibę pewne miejsce we wspomnianym mieście albo obok niego – tak jak uznają, że będzie to bardziej pożyteczne – na którym to miejscu, dzięki napływającej pomocy i ofiarom ich i innych wyznawców Chrystusa, pragniecie wznieść i zbudować dom z kościołem, cmentarzem, dzwonnica, dzwonem, ogrodami, sadami i innymi budynkami koniecznymi do tego rodzaju używania i zasiedlenia, jeśli względem tego zostaną wam udzielone opieka i poparcie stolicy apostolskiej. Dlatego itd. My więc, życząc sobie ciągłego wzrostu takiej pobożności i przychylając się do tej prośby, całkowitą i nieograniczoną zgodę powagą apostolską

Nie wiemy kiedy dokładnie franciszkanie do Gdańska przybyli. Należy założyć, że stało się to na przełomie 1419 i 1420 r. Początkowo na wytyczonej działce udało się braciom wznieść mały szachulcowy kościółek z niewielkim klasztorem. Już jednak około roku 1430 wybudowali oni spory, jednonawowy kościół opatrzony tytułem Wieczery Pańskiej. W latach 80. XV wieku postanowili kościół rozbudować. W rezultacie powstała ogromna, trójnawowa hala (51 m długości, 29 m szerokości i 23 m wysokości) o sześciu przęsłach, przedzielona dziesięcioma grubymi ośmiobocznymi filarami. Wówczas też zamienili najstarszą część kościoła na sporych rozmiarów chór zakonny (30 m długości i 11 m szerokości). Prace przy budowie kościoła

zakończono w maju 1514 roku. Równoległe z budową wielkiego kościoła trwały prace przy wznoszeniu klasztoru. Do początku XVI wieku udało się franciszkanom postawić obszerny konwent z 55 celami dla zakonników. Stał się on szybko najzamożniejszym klasztorem braci mniejszych w kustodii pruskiej i jednym z ważniejszych w całej prowincji saskiej, do której należał.

o. Tomasz Jank

¹S. Zonenberg, *Stosunki zakonu krzyżackiego z franciszkanami kustodii pruskiej do 1466 r. Część II: XIV–XV wiek: Sensus Historiae*, ISSN 2082-0860, vol. XXV (2016/4), s. 19.

GŁÓWNE UROCZY

Jubileuszowe obchody 600-lecia przybycia pierwszych naszych braci do Gdańska rozpoczęliśmy 3 października uroczystym i przejmującym nabożeństwem upamiętniającym chwalebny śmierć Świętego Ojca naszego Franciszka tzw. *Transitusu*. Trudno było o lepszy moment. Mamy przecież tak jak On, nasz święty założyciel, zachowywać Ewangelię Pana naszego Jezusa Chrystusa *żyjąc w posłuszeństwie, bez własności i w czystości* ze szczególnym uwzględnieniem posłuszeństwa papieżowi. Jak każdego roku, na to wymowne nabożeństwo przy świecach, przyszyło sporo osób, zwłaszcza tych związanych ze św. Franciszkiem. Nabożeństwo przygotował o. Marek Kiedrowicz wraz ze studentami z naszego duszpasterstwa akademickiego oraz chórem z parafii Niepokalanego Poczęcia NMP z ul. Łąkowej. Następnego dnia przypadała Uroczystość Świętego Franciszka. Wieczornej Mszy św. przed ołtarzem Stygmatyzacji Św. Franciszka w Prezbiterium – dawnym kościele Wieczery Pańskiej przewodniczył przeor klasztoru dominikanów o. Michał Osek. To dla nas piękny znak braterstwa i wspomnienie serdecznego spotkania świętych Franciszka z Dominikiem. Szczególnym dniem jubileuszowych obchodów była środa 9 października. Mijało wówczas dokładnie 600 lat od ogłoszenia bulli przez Marcina V, na mocy której franciszkanie mogli osiedlić się w Gdańsku. O godz. 19.00 w Prezbiterium kościoła Świętej Trójcy (w najstarszej części kościoła) nastąpiło uroczyste odczytanie tekstu papieskiej bulli w języku łacińskim i po polsku. Tekst łaciński odczytał dr Grzegorz Kotłowski, natomiast przekład polski (którego dokonał pan Kotłowski) odczytał sekretarz prowincji o. Grzegorz Kordek.

Wówczas zabrzmiało uroczyste *Te Deum Laudamus* – oczywiście przy biciu w dzwony. Na zakończenie hymnu uklękliśmy, aby w śpiewanej litanii do wszystkich świętych franciszkańskim prosić naszych Patronów o błogosławieństwo i wstawiennictwo dla nas posługujących w Gdańsku oraz dla wszystkich naszych braci posługujących w kraju i za granicą. Szczególnym wydarzeniem jubileuszowym było dla nas, w sobotę 12 października, tzw. Święto Prowincji - zjazd braci z Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego z klasztorów z kraju i zagranicy. O godz. 11.00 nastąpiło krótkie powitanie gości w Prezbiterium przez wyższego przełożonego o. Tomasza Ryłko.

Następnie zasiadając w gotyckich stallach, tak jak nasi bracia 500 lat temu, odmówiliśmy liturgiczną Modlitwę w ciągu dnia. Po czym piszący te słowa wygłosił referat pt. *Przybycie franciszkanów do Gdańska; działalność pierwszych braci; zabytki sięgające franciszkańskich początków w kościele Świętej Trójcy*. W samo południe rozpoczęła się Eucharystia pod przewodnictwem przybyłego z Rzymu Wikariusza Generalnego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (Franciszkanów) o. Jana Maciejowskiego w asyście kilku prowincjałów polskich prowincji franciszkańskich. W Mszy św. uczestniczyło prawie stu braci. Piękne i wzruszające przeżycie braterskiej wspólnoty...

STOŚCI 600-lecia

Po Mszy św. mieliśmy okazję wysłuchać krótkiego koncertu organowego dra hab. Andrzeja Mikołaja Szadejki. Bardzo miłym akcentem spotkania była możliwość spożycia posiłku w murach naszego dawnego klasztoru – a dziś, w siedzibie Muzeum Narodowego. Wieczorem ponownie zabrzmiały organy. Tym razem za klawiaturą zasiadł Ireneusz Wyrwa, a towarzyszył mu zespół *La Tempesta* pod dyrekcją Jakuba Burzyńskiego. Koncert zatytułowany *Ave Maris Stella* okazał się wyśmienitym dopełnieniem kolejnego jubileuszowego dnia. Niedziela z uroczystą Mszą św. pod przewodnictwem Metropolity Gdańskiego ks. Arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia, przy wypełnionym wiernymi kościele, była zwieńczeniem głównych uroczystości jubileuszowych. Po Mszy św. na dziedzińcu, pod wielkim namiotem był poczęstunek, grali trębacze ze Słupska, można było nabyć jubileuszowy album i specjalny znaczek pocztowy. Ale najważniejsze było to, że mogliśmy razem oddać cześć Najwyższemu i przeżyć wspólne radosne święto z braćmi, siostrami zakonnymi, harcerzami, z przyjaciółmi i wiernymi przychodzącymi do naszego kościoła. Wieczór zamknęliśmy kolejnym koncertem, odbywającym się w ramach Festiwalu ORGANy PLUS+. Na organach zagrał Błażej Musiałczyk, a towarzyszył mu zespół *Tubicinatores Gedanenses*. Jubileuszowe obchody zakończymy w przyszłym roku – w uroczystość Trójcy Przenajświętszej. Pewnie do tego czasu jeszcze sporo się wydarzy.

o. Tomasz Jank

1419

2019

12-13 października 2019

NA PODSTWIE REKOMENDACJI BARCI Z KLASZTORU ŚWIĘTEJ TRÓJCY W GDAŃSKU PROWINCJALNYM MEDALEM „MIŁOŚĆ ZA MIŁOŚĆ” UCHONOROWANI ZOSTALI:

Maria Zakrzewska - związana z franciszkanami od 2001 roku. Niezwykle mocno zaangażowana w renowację kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku. Od kilku kadencji jest członkiem Prowincjalnej Komisji ds. Konserwacji i Sztuki Kościelnej. Dzięki Jej solidnemu i rzeczowemu zaangażowaniu w pisanie i rozliczanie wniosków, klasztory w Gdańsku i Wilnie otrzymują co roku pomoc finansową z MKiDN na prowadzone prace konserwatorskie i renowacyjne.

Jan Tusk - związany z franciszkanami od 2001 roku. Niezwykle zaangażowany w renowację kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku. W dużej mierze sukces renowacyjny i piękno naszego kościoła jest owocem zaangażowania Pana Jana. Służył pomocą merytoryczną w remontach i pracach konserwatorskich w wielu klasztorach i kościołach prowincji.

Feliks Szulist z Rodziną – za zaangażowanie, wieloraką pomoc i ogromną życzliwość na przestrzeni całego swojego życia wobec braci, klasztoru i kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku. Za pomoc w budowie, tworzeniu i konserwacji przez kilkadziesiąt lat niezwykle popularnej w Gdańsku ruchomej szopki, bez której trudno sobie wyobrazić franciszkański kościół. Szopkę każdego roku, tylko w okresie Bożego Narodzenia nawiedza ok. 20 tys. osób.

Elżbieta i Janusz Karcowie - od wielu lat związani z kościołem i klasztorem Św. Trójcy oraz Domem Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana Marii Kolbego. Zawsze otwarci i służący wieloraką, bezinteresowną pomocą zarówno w duszpasterstwie, jak i w pracach remontowo-renowacyjnych. Pan Janusz był m.in. pomysłodawcą i inicjatorem wydarzeń – *Asyż w Gdańsku* (międzyreligijne spotkania modlitewne o pokój w duchu Asyżu) oraz *Popiszczmy razem* (impreza gromadząca w kościele Świętej Trójcy każdego roku do tysiąca dzieci na spotkanie ze Św. Mikołajem).

Gustaw Czarnowski – zaangażowany w życie duszpasterskie i liturgiczne przy kościele Świętej Trójcy w Gdańsku. Dzięki Panu Gustawowi udało się m.in. doprowadzić do emisji przez Poczta Polską znaczka z naszymi organami z kościoła Świętej Trójcy. Przy 100-tysięcznym nakładzie znaczek ten jest dziś pewnie obecny we wszystkich krajach świata.

Medale zostały wręczone przez wikariusza zakonu o. Jana Maciejowskiego oraz wyższego przełożonego gdańskiej prowincji franciszkanów o. Tomasza Ryłko w kościele Świętej Trójcy w Gdańsku 12 października na Mszy św. z okazji 600-lecia przybycia franciszkanów do Gdańska. Podczas tej samej uroczystości szczególnym wyróżnieniem tzw. *Fraternitatis Gratiarum*, za zasługi dla całej prowincji, a zwłaszcza dla naszych misji w Kenii, została odznaczona doktor **Aleksandra Modlińska**. Tym samym została włączona w sposób duchowy do naszej franciszkańskiej rodziny.

GRATULUJEMY I Z SERCA DZIĘKUJEMY!!!

„Pieśń o winnicy Pana” – letnie rekolekcje Franciszkańskiej Wspólnoty Rodzin Źródło Życia

W tym roku swoje letnie rekolekcje wspólnota rodzin Źródło Życia przeżywała w małej miejscowości Przewóz na Kaszubach w Ośrodku Rekreacyjnym Duszpasterstwa Ludzi Morza. Naszym duchowym drogowskazem była Księga Izajasza, stąd temat przewodni rekolekcji „Pieśń o winnicy Pana”, czyli o niewystarczająco odwzajemnionej miłości Boga do swego ludu. Ojciec Tomasz Jank głosząc słowo pomagał nam zrozumieć „jaką jesteśmy winnicą” i „jak sami powinniśmy uprawiać winnicę, którą Pan nam powierzył”. Trudne słowo prorockiej księgi Starego Testamentu stawało się żywym słowem wskazującym drogę do nawrócenia i ponownego zawierzenia Bogu. Rozważaliśmy, czy na pytanie Boga „Kogo mam posłać i kto by tam poszedł?” jesteśmy w stanie odpowiedzieć „Oto ja! Poślij mnie!” (Iz 6,8).

Obok duchowego rekolekcyjnego przeżywania był też czas na wypoczynek i atrakcje dostępne w tym niezwykłym, pełnym spokoju miejscu: pływanie w pięknym, czystym jeziorze, żeglowanie, grillowanie, mecz piłki nożnej i podziwianie pięknej urozmaiconej przyrody kaszubskich lasów i jezior. Wiele radości i satysfakcji przyniosła też 17-to kilometrowa rowerowa pielgrzymka do Sanktuarium Matki Bożej Królowej Kaszub w Sianowie. Forsowną jazdę po kaszubskich krętych i pagórkowatych drogach dobrze znieśli wszyscy, zarówno mamy, ojcowie jak i dzieci. Ojciec Tomasz, który jest zapalonym rowerzystą, dawał przykład młodszym i starszym. Sianowska Pani nazywana jest Matką Bożą Pięknej Miłości. Prosimy ją o piękną miłość w naszych małżeństwach, a w przyszłości o piękną miłość w rodzinach naszych dzieci.

Dorota

Foto: Jakub Gorski, Marek D.

PIELGRZYMKA GDAŃSK – WILNO

W dniach od 8 do 11 listopada o. Marek Dopieralski z grupą 45 osób wyruszył do Matki Bożej Miłosierdzia w Ostrej Bramie. Na trasie pielgrzymki było też Sanktuarium Matki Bożej w św. Lipce, Sejny, Kowno i Troki. W samym Wilnie, poza oczywiście Ostrą Bramą, grupa odwiedziła kościół św. Ducha, gotycki zaułek z kościołem św. Anny, plac ratuszowy, katedrę, kościół św. Piotra i Pawła, cmentarz na Rossie i Górę Trzykrzyską, z której rozpościera się piękna panorama Wilna. Ale już sam spacer uliczkami starego Wilna był przecież nie lada atrakcją. Nie mogło też oczywiście zabraknąć odwiedzin w kościele i klasztorze Franciszkanów. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że wileński kościół i klasztor obsługują bracia z gdańskiej prowincji.

Red.

16 listopada UROCZYŚĆ MATKI BOŻEJ MIŁOSIERDZIA

Od czasu w 1946 roku o. Gerard Domka przywiózł z Wilna wierną kopię obrazu Matki Bożej Ostrobramskiej. Szczególnym wydarzeniem liturgicznym każdego roku w naszym kościele jest Uroczystość Matki Bożej Miłosierdzia. Nie inaczej było i tym razem. Od 7 listopada trwała nowenna. Spotykaliśmy się na Mszach św. o 12.00 i 18.00 wpatrując się w Jej koronowany wizerunek w naszym Wieczerniku – kościele Św. Anny. W samą uroczystość 16 listopada o 11.30 odmówiliśmy Różaniec. Mszy św. o 12.00 przewodniczył ks. Janusz Łuczak, pallotyn rektor kościoła św. Elżbiety w Gdańsku. Doskonałą oprawę muzyczną przygotował chór z parafii św. Brata Alberta z gdańskich Kokoszek. O 17.00 zaśpiewaliśmy uroczyste *Akathyst* – starożytny hymn ku czci Najświętszej Marii Panny. Nabożeństwo przygotował i poprowadził z grupą muzyków o. Marek Kiedrowicz. Głównej Mszy św. odpustowej o 18.00, przy wypełnionej wiernymi kaplicy, przewodniczył ks. biskup Zbigniew Zieliński. Padło wiele serdecznych i umacniających w wierze słów. Kolejny raz przeżyliśmy piękne święto dedykowane naszej ukochanej Matce.

TJ

POMÓŻ URUCHOMIĆ BAROKOWE ORGANY Z KOŚCIOŁA ŚWIĘTEJ ANNY

ze względu na swój katastrofalny stan organy w kaplicy Świętej Anny, przy franciszkańskim kościele Świętej Trójcy w Gdańsku, od kilku lat prawie w całości pozostają niesprawne.

Mieliśmy śmiałą nadzieję, że uda się też rozpocząć kapitalny remont organów w roku 2019 (dotąd przeprowadziliśmy tylko niezbędne zabiegi pozwalające na doraźne ich użytkowanie); realizacja zadania zależy od uzbieranych funduszy – zebrane dotąd środki nie pozwalają jeszcze na podpisanie stosownej umowy z wykonawcą;

- możesz złożyć na ten cel swoją ofiarę
- możesz wpłacić swój 1% od podatku (wówczas na formularzu PIT należy wpisać nazwę – **Stowarzyszenie Przyjaciół Kościoła Świętej Trójcy „Dziedzinniec”**, podać nr KRS – 0000276836 oraz kwotę, którą chcemy przekazać podając tytuł – **ORGANY**. Warto też zaznaczyć, że imię i nazwisko Ofiarodawcy może zostać ujawnione Beneficjentowi – w ten sposób będziemy mogli za Dar podziękować imiennie).

W roku 2019 osób odpisujących swój 1% na ten cel było 191

– Z SERCA DZIĘKUJEMY!

Zapraszamy na
bożonarodzeniowy
koncert organowy
„PUER NATUS IN GDANSK”

28 grudnia 2019 r. godz. 16.30

KOŚCIÓŁ ŚWIĘTEJ TRÓJCY
na organach gra ANDRZEJ MIKOŁAJ SZADEJKO
podczas koncertu: promocja pierwszej płyty nagranej na w pełni zrekonstruowanych organach
z kościoła Świętej Trójcy

KOLEJNE WIELKIE PRACE REMONTOWO-ŚWIĘTEJ TRÓJCY A.D. 2019

Pod koniec września zakończyły się prace konserwatorskie i remontowe przy wschodnim wielkim szczytcie prezbiterium kościoła Świętej Trójcy. Już w czerwcu stanęło tam wielkie rusztowanie sięgające 40 metrów wysokości. Część konstrukcji trzeba było nadwiesić nad budynkiem kurii prowincjalnej i nad zabudowaniami Muzeum Narodowego. Prace były konieczne ponieważ fragmenty ceramicznych kształtek były odspojone, tynki w wielu miejscach spękane, a okiennice nieszczelne. Wszystko to zagrażało bezpieczeństwu przechodniów i przejeżdżających ulicą Rzeźnicką pojazdów. W trakcie prac m.in. zostały odtworzone krzyże na sterczynach, a także z własnych środków zostały pozłoczone kule oraz krzyże na iglicach wieńczących boczne wieżyczki. Na wszystkich wieżyczkach szczytu zamontowano nowe, miedziane druty odgromowe. Potrzebny był do tego 70-metrowy wysięgnik ustawiony na parkingu przy ulicy Rzeźnickiej. Równolegle prowadzone były prace (zakończone w połowie listopada) przy kolejnym z wielkich okien kościoła Świętej Trójcy – tym razem już w prezbiterium. Decyzją konserwatorską okna w prezbiterium są szklone szkłem witrażowym ciętym w romby. Taki, historyczny sposób szklenia w kościele Świętej Trójcy, został odkryty podczas prac konserwatorskich w roku 2014. Niestety odkrycia dokonaliśmy zbyt późno, bowiem kończyliśmy już renowację prawie wszystkich okien w korpusie głównym kościoła. Zrodził się wówczas pomysł, aby w ten sposób odtworzyć historyczne, gotyckie szklenie w prezbiterium kościoła, które jest o ponad 50 lat starsze od głównej części świątyni. Patrząc na efekt – była to naprawdę słuszna decyzja.

o. Tomasz M. Zakrzewska

Prace przy wschodnim szczytcie prezbiterium zostały dofinansowane w ramach programu: „Ochrona Zabytków” ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa.

Prace konserwatorsko-budowlane przy oknie w prezbiterium zostały dofinansowane ze środków Gminy Miasta Gdańska.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

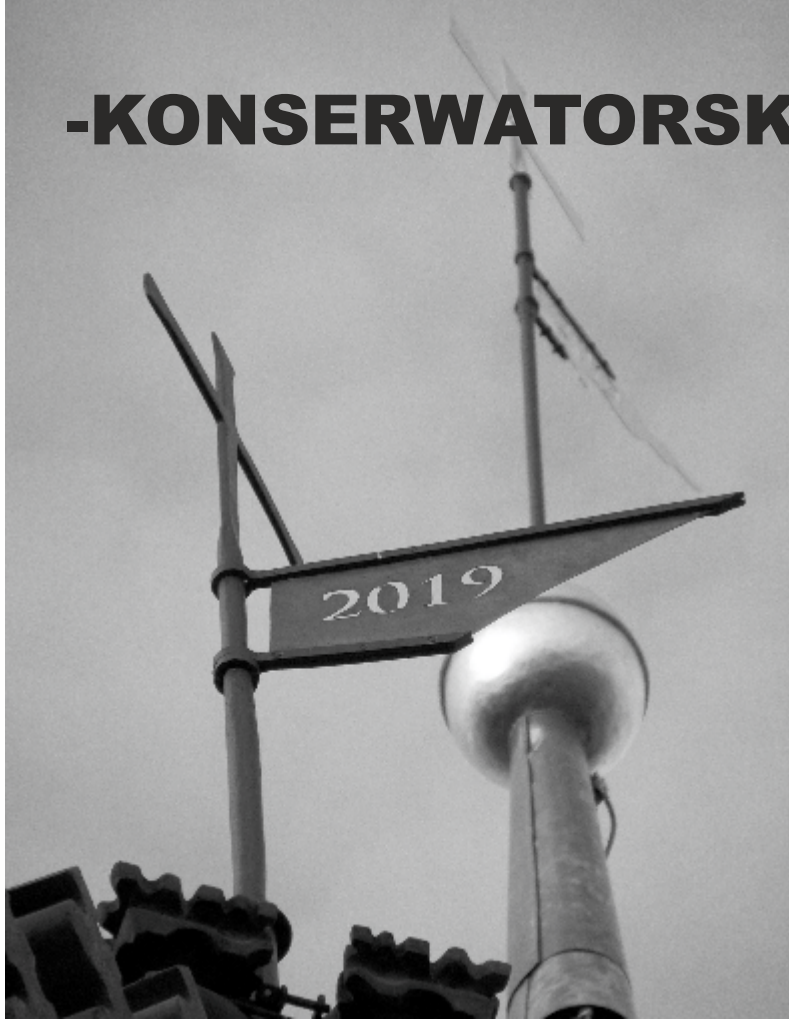
W roku 2020 pragniemy m.in.:

- dokończyć renowację głównego – wschodniego okna w prezbiterium (zakończenie prac przewidujemy na koniec stycznia);
- przeprowadzić konserwację i remont elewacji południowej kościoła Świętej Trójcy;
- przeprowadzić remont kolejnych okien w prezbiterium;
- odbudować pozostałe cztery tarcze i napęd zegara wieżowego (niestety, w dużej mierze z przyczyn od nas niezależnych, nie udało się tego dokonać w minionym roku);

-KONSERWATORSKIE PRZY KOŚCIELE

- mamy nadzieję, że uda się też rozpocząć kapitalny remont organów w kościele Świętej Anny (dotąd przeprowadziliśmy tylko niezbędne zabiegi pozwalające na doraźne ich użytkowanie); wszystko to będzie zależało od ubieranych funduszy – zebrane dotąd środki nie pozwalają jeszcze na podpisanie stosownej umowy z wykonawcą;

Nie ukrywamy, że sukces, tak jak w mijającym roku zależy od Bożego Błogosławieństwa oraz hojności wielu Ludzi Dobrej Woli! Stąd nasza wyciągnięta franciszkańska dłoń z prośbą o pomoc.... – będziemy wdzięczni za każdy grosz przeznaczony na wyżej wskazany cel. Dziękujemy też Wszystkim, którzy składają swoje ofiary na utrzymanie kościoła i klasztoru, w tym na energię elektryczną i ogrzewanie kaplicy Świętej Anny...

- konto na rzecz renowacji i remontów kościoła
Świętej Trójcy:

10 1240 1268 1111 0000 1542 5283

- konto na rzecz utrzymania i konserwacji organów
z kościoła Świętej Trójcy oraz na rzecz remontu organów
z kościoła Świętej Anny:

06 1240 1268 1111 0010 1470 9558

- konto na rzecz utrzymania kościoła i klasztoru:

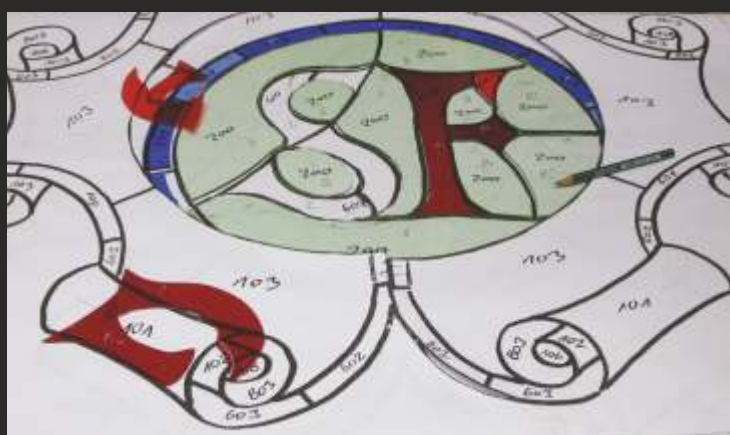
54 1240 1268 1111 0000 1542 5267

tel. 606 231 933

(gwardian klasztoru i rektor kościoła o. Tomasz Jank)

P przed 1945 rokiem w największym - wschodnim oknie kościoła Świętej Trójcy znajdowały się herby wykonane w kolorowym witrażowym szkłem. Wypełniały one pięć prostokątnych kwadratów. Niestety witraże nie dotrwały do naszych czasów. Nie wiemy też, co dokładnie przedstawiały. Przystępując do renowacji okna postanowiliśmy komisyjnie te pola na nowo ozdobić kolorowym szkłem. Tym razem znajdą tam swoje miejsce znaki związane z zakonem franciszkańskim. Pośrodku, w sposób oczywisty będzie znajdował się herb franciszkański – skrzyżowane ramiona św. Franciszka z ramieniem Chrystusa na tle krzyża. U dołu herbu na wstędze pojawi się franciszkańskie zawołanie: *PAX ET BOBUM* (Pokój i Dobro). Pozostałe znaki to: franciszkańskie *Tau*, inicjały św. Franciszka *SF*, znak własnościowy kościoła Świętej Trójcy (do którego coraz częściej wracamy) oraz inicjały nazwy zakonu: *OFMConv.* (Ordo Fratrum Minorum Conventualium – Zakon Braci Mniejszych Konwentualnych). Miło, że znaki te zawitają w naszym głównym oknie podczas wciąż obchodzonego jubileuszu 600-lecia przybycia franciszkanów do Gdańska.